

er uheldigt, navnlig i de store udstrakte Egne i Jylland, særlig i Vest- og Midtjylland, hvor de have Klit- og Hedejorder næsten til hver By. Der er det jo saaledes, at Gaardene ligge samlede, og de have deres Ejendomme hver for sig, baade Mark, Eng, Hede og Klitter; de have alle store Arealer af Klitter og Hede-strækninger. Ved denne Lovs Ikrafttræden vilde saadan en Gaard høre ind under tredie eller maaske fjerde Klasse, fordi den paa Grund af den meget daarlige Jord vilde faa op imod 40 Tdr. Land pr. Td. Hartkorn eller derover, men den Gaard, som for nogle Aar siden havde udstykket sin Ejendom og faaet Klitterne og Hede-lodderne udstykkede, selv om de ikke ere afhændede, men drives sammen med Gaarden, vil komme til at staa i første Klasse og derved beholde det store Areal og det store Hartkorn, som ikke maa udstykkes. Det er fuldstændig uretfærdigt. De Folk, som bo Side om Side og have det samme Hartkorn og Areal, kun med den Forskel, at den er delt i to Parceller, vilde ikke kunne forstaa, at deres Ejendom ikke kan udstykkes længere ned end til 2 eller 1½ Td. Hartkorn, medens Naboen, som har det samme Areal og Hartkorn, kan komme ned i tredie og fjerde Klasse. Jeg tror, at saavel dette Ting som den højtærede Landbrugsminister vil gaa med til at jævne denne Uretfærdighed, og det kan ske, hvis vi sætte den Regel for Klassificeringen, at den beregnes tilbage efter den Tid, da Matriklen blev sat. Jeg tror ikke, der vil være nogen Vanskelighed ved at lade Klassificeringen af Bøndergaardene ske under Hensyn til Forholdet mellem Gaardens Areal og Hartkornet paa Matrikulerings Tid. Det vilde være meget mere naturligt. Med Hensyn til Klassificeringen er der sket adskillige Forbedringer i det foreliggende Forslag, navnlig med Hensyn til det boniterede Areal, idet første Klasse i den nugældende Lov omfattede Gaarde med 15 Tdr. boniteret Maal, men nu kun foreslaas 12 Tdr., anden Klasse før 12 Tdr., nu 10, o. s. fr. Saa er der sat en fjerde Klasse med Gaarde paa under 1 Td. Hartkorn, men med mindst 6 Tdr. Land boniteret Maal. Jeg vil henstille til den højtærede Minister og det Udvalg, der bliver nedsat, om man ikke kunde komme bort fra det boniterede Maal. Jeg synes, det er tilstrækkeligt, naar Gaardene have saa meget geometrisk Maal pr. Td. Land, som Forslaget bestemmer, og det er netop det, der sætter dem i Klasse.

Denne Bonitering er jo en elastisk Maade at sætte dem i Klasse paa og meget forskellig i de forskellige Kommuner. Det er saaledes, at Boniteringsmændene vælges kun for hver Kommune for sig, og nu er det jo givet, at Vurderingsmændene i et Sogn ovre i Jylland med en tør og meget tarvelig Jordbund ville gaa ud fra den Jord, de kende, og denne Jord og Jorden i de federe Egne, f. Eks. nede paa Lolland-Falster, vil ikke blive sat efter samme Takst. Saa er der en Ting til, man vil søge at presse Boniteringsmændene til at gaa saa højt som muligt for at hjælpe vedkommende til at faa Ejendommen udstykket. Nu ser jeg egentlig ikke noget ondt i det. Det er fuldstændig berettiget, at Boniteringsmændene søge at sætte Boniteringen saa højt, som det nogenlunde kan gaa an; og de ville sikkert altid komme noget højere op for de daarlige Jorder, thi de ville gaa ud fra, at den bedste Jord paa den Egn er, om ikke til Takst 24, saa dog i en alt for høj Takst i Forhold til det, der er den bedste Jord i det hele. Men det er jo urigtigt at lægge et saadant Pres paa Jordboniteringsmændene, at de, for at en Mand kan faa sin Ejendom udstykket, skulle gaa for højt op. For øvrigt mener jeg ikke, det har noget at sige med Hensyn til Boniteringen, at de gaa noget højt, naar Forholdene blot ere ens. Det er det, der maa være det afgørende ved Udstykningen, at Boniteringen af de forskellige Jordstykker af Gaardens Parceller blive ens, om den saa begynder lidt højere eller lidt lavere, spiller ingen Rolle, thi det gælder her kun Fordelingen af Hartkornet paa de forskellige Parceller efter den Vurdering, der er foregaaet, Hartkornet bliver hverken forøget eller formindsket gennem Boniteringen. Derfor synes jeg, at man godt kan gaa bort fra det boniterede Areal, og jeg vil haabe, at den ærede Landbrugsminister vil være behjælpelig med at faa en Lov vedtagen, hvor Klassificeringen er i Henhold til Forslaget her, men med Udeladelse af det boniterede Areal. Der kan være Vanskelighed ved Klasse IV. med over 40 Tdr. Land til 1 Td. Hartkorn og mindst 6 Tdr. Land boniteret Maal, men der mener jeg, at der kan tilføjes, at naar Jordboniteringsmændene og Kommunalbestyrelsen give Erklæring over, at en saadan Lod, en saadan Parcel, har tilstrækkelig Jord til at holde den nødvendige Trækraft og 4 Køer, kunde det godt erstatte de 6 Tdr. Land boniteret Maal, der kræves her.